

ภาคผนวก ง
ข้อมูลเกี่ยวกับงานราชทัณฑ์

ข้อมูลเกี่ยวกับงานราชทัณฑ์

ความหมายของงานราชทัณฑ์

Fox (1985: 12) ได้ให้ความหมายของงานราชทัณฑ์ไว้ว่า ราชทัณฑ์นั้นเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงานในสังคมที่ทำหน้าที่ในการควบคุมทางสังคม และพยายามที่จะอบรมแก้ไขพฤติกรรมเบี่ยงเบนของผู้กระทำผิด

Clear and Cole (1986) กล่าวถึงความหมายของงานราชทัณฑ์ไว้ว่าหมายถึง โครงการที่บริการสถานที่ และองค์การจำนวนมากที่รับผิดชอบในการจัดการกับผู้ที่ถูกกล่าวหาหรือผู้ที่ได้กระทำความผิดทางอาญา

Champion (1990) ให้ความหมายของงานราชทัณฑ์ไว้ว่าราชทัณฑ์ประกอบด้วยบุคคล หน่วยงาน และองค์การ ทำหน้าที่ในการจัดการกับผู้ที่ถูกกล่าวหา ผู้ต้องขังเด็กและเยาวชนที่ได้กระทำความผิด

นัทธี (2545: 3) ได้ให้ความหมายของงานราชทัณฑ์ไว้ว่า หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับการจัดการกับผู้กระทำผิด หรือการศึกษาเกี่ยวกับการลงโทษ ในหน่วยงานสุดท้ายของกระบวนการยุติธรรมซึ่งประกอบไปด้วย ตำรวจ อัยการ ศาล และราชทัณฑ์

สุดสงวน (2546: 152) ได้ให้ความหมายของงานราชทัณฑ์ ว่าหมายถึง หน่วยงานสุดท้ายที่ปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดตามคำสั่งของศาลในการควบคุมผู้กระทำความผิดโดยการกักบริเวณ มีขั้นตอนดังนี้

1. รับตัวผู้กระทำผิดที่ศาลพิพากษามาคุมขังในสถานควบคุม คือ เรือนจำ/ทัณฑสถาน
2. ลงโทษผู้ต้องขังโดยการควบคุมไว้ในเรือนจำ ทำให้เกิดความปลอดภัยแก่สังคม โดยส่วนรวม โดยวิธีการจำแนกลักษณะของผู้ต้องขัง
3. แก้ไขปรับปรุงพฤติกรรม และจิตใจของผู้กระทำผิด ทำให้ผู้กระทำผิดกลับตัวเป็นคนดี สามารถกลับเข้าสู่สังคมได้เหมือนเดิม โดยกระบวนการสังคมสงเคราะห์ฟื้นฟูผู้ต้องขัง โดยให้

การศึกษา ฝึกอบรมวิชาชีพ อบรมศาสนา จัดেলাทางสังคม ให้เข้าถึงความเป็นจริงของสังคม ให้ทำงาน
สาธารณะเพื่อเป็นการลดหย่อนโทษ และพักการลงโทษ

จากความหมายของงานราชทัณฑ์ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่างานราชทัณฑ์ หมายถึง
หน่วยงานสุดท้ายของกระบวนการยุติธรรมในการจัดการกับผู้กระทำผิด โดยการลงโทษให้อยู่ใน
บริเวณที่กำหนด

ความหมายของเรือนจำ

ชาย (2517: 224) ได้ให้ความหมายของเรือนจำไว้ว่า หมายถึง ทัณฑสถานที่ใช้สำหรับ
คุมขังผู้ที่ต้องโทษตามคำพิพากษา ซึ่งมีกำหนดหรือระยะยาว แต่ทั้งนี้ ก็ย่อมแล้วแต่กฎหมาย
และวิธีปฏิบัติของแต่ละประเทศไป ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันได้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525) ได้ให้ความหมายของเรือนจำไว้ว่า หมายถึง
ที่ขังนักโทษ

นวลจันทร์ (2533: 289 อ้างถึง พระราชบัญญัติราชทัณฑ์, 2479) ให้ความหมายของเรือนจำ
ว่า หมายถึง ที่ซึ่งใช้ควบคุมกักขังผู้ต้องขังกับสิ่งที่ใช้ต่อเนื่องกัน และให้หมายความรวมถึง
ที่อื่นใดที่รัฐมนตรีได้กำหนดและประกาศในราชกิจจานุเบกษาว่าอาณาเขตไว้โดยชัดเจน

จากความหมายของเรือนจำที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า เรือนจำ หมายถึง ทัณฑสถาน
ที่ใช้สำหรับควบคุม กักขังผู้ต้องขังที่ต้องโทษ ตามคำพิพากษาซึ่งมีกำหนดหรือระยะยาว

การจัดประเภทเรือนจำตามระดับความมั่นคง

นันทิ (2545: 44-45) ได้จำแนกการจัดประเภทเรือนจำตามระดับความมั่นคง โดยยึดถือ
เกณฑ์ด้านความมั่นคงแข็งแรงในการควบคุมที่ลดหลั่นกันไปตามความมั่นคงแข็งแรงของเรือนจำ
และความร้ายแรงของการกระทำผิดและระยะเวลาที่ถูกลงโทษ โดยนิยมจัดเป็น 3 ระดับคือ

1. เรือนจำระดับความมั่นคงสูงสุด (Maximum Security Prison) หมายถึง เรือนจำที่เน้น
การควบคุมเป็นหลักใช้สำหรับคุมขังผู้กระทำผิดที่มีลักษณะร้ายมีโทษสูงหรือกระทำผิดโดยสันดาน

เรือนจำประเภทนี้จะประกอบด้วยกำแพงสูง มีเรือนนอนที่เข้มแข็ง จัดห้องขังเป็นสัดส่วน มีอุปกรณ์แข็งแรงทุร้ายและเครื่องมือสังเกตความเคลื่อนไหวของผู้กระทำผิดภายในเรือนจำอย่างทั่วถึงรวมทั้งมีเจ้าหน้าที่ถืออาวุธบนป้อมยามและเจ้าหน้าที่ตรวจตราดูแลการเข้า-ออกและควบคุมผู้กระทำผิดอย่างใกล้ชิด การอบรมและฝึกวิชาชีพแก่ผู้กระทำผิดอย่างใกล้ชิดการอบรม และฝึกวิชาชีพแก่ผู้กระทำผิด ก็จัดดำเนินการเฉพาะภายในเรือนจำและทัณฑสถานเท่านั้น

2. เรือนจำระดับความมั่นคงปานกลาง (Medium Security Prison) หมายถึง เรือนจำที่มีความมั่นคงรองลงมาเน้นการควบคุมพอสมควร แต่ยังไม่เป็นเรือนจำเปิดใช้ควบคุมผู้กระทำผิดที่มีความร้ายแรงน้อยกว่าประเภทแรก หรือเป็นผู้กระทำผิดที่ผ่านเรือนจำที่มีความมั่นคงสูงมาแล้ว เมื่อโทษลดลงมาก็นำมาทำการควบคุมไว้ในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย การควบคุมมากกว่าเรือนจำระดับความมั่นคงสูงสุด การฝึกวิชาชีพแก่ผู้กระทำผิดในเรือนจำ ระดับความมั่นคงปานกลางจะเน้นหนักไปในด้านอุตสาหกรรมภายในเรือนจำและมีการเกษตรบางส่วน

3. เรือนจำระดับความมั่นคงต่ำสุด (Minimum Security Prison) หมายถึง เรือนจำที่ไม่ได้เน้นหนักด้านการควบคุมใช้คุมขังผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษ โดยให้อิสระเสรีภาพในการเคลื่อนไหวแก่ผู้ต้องขังโดยการใช้ระบบให้ผู้ต้องขังรักษาระเบียบวินัย และรับผิดชอบต่อหมู่คณะที่อยู่ร่วมกันด้วยตนเองซึ่งเป็นการตอบแทนคุณความดีของนักโทษ โดยจะคัดเลือกผู้กระทำผิดที่มีความประพฤติดีและไว้วางใจได้ ไปควบคุมไว้เพื่อเป็นการเตรียมการการปลดปล่อยในเรือนจำที่มีความมั่นคงต่ำสุด ซึ่งได้แก่ เรือนจำเปิดหรือเรือนจำชั่วคราว เรือนจำประเภทนี้ไม่มีรั้วไม่มีกำแพงกรงขัง และไม่มีเจ้าหน้าที่ถืออาวุธ มีแต่รั้วลวดหนาม การฝึกวิชาชีพก็เน้นหนักในด้านเกษตรกรรมหรืออุตสาหกรรมเบาเป็นส่วนใหญ่

การบริหารงานเรือนจำ

กรมราชทัณฑ์ (2537: 5-10) ระบุว่า การบริหารเรือนจำและทัณฑสถานแบ่งออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์คือ

1. เรือนจำที่ครอบอัตรากำลังเจ้าหน้าที่เกินกว่า 100 อัตรา แบ่งการบริหารและสถานพยาบาล คือ

- 1.1 ส่วนควบคุมผู้ต้องขัง
- 1.2 ส่วนพัฒนาผู้ต้องขัง
- 1.3 ส่วนสวัสดิการผู้ต้องขัง
- 1.4 ฝ่ายบริหารทั่วไป
- 1.5 ฝ่ายพัฒนาปฏิบัติ
- 1.6 ฝ่ายควบคุมและรักษาการณั้
- 1.7 ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ
- 1.8 ฝ่ายอบรมและฝึกวิชาชีพ
- 1.9 ฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขังและสถานพยาบาล

2. เรือนจำและทัณฑสถาน ซึ่งมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ไม่เกิน 100 อัตรา แบ่งการบริหารและสถานพยาบาลคือ

- 2.1 ฝ่ายบริหารทั่วไป
- 2.2 ฝ่ายพัฒนาปฏิบัติ
- 2.3 ฝ่ายควบคุมและรักษาการณั้
- 2.4 ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ
- 2.5 ฝ่ายอบรมและฝึกวิชาชีพและรวมด้วยสถานพยาบาล

กรมราชทัณฑ์ (2537: 1-13) ได้กล่าวว่า การบริหารงานเรือนจำกลางแบ่งการบริหารออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามนโยบายแนวทางและแผนปฏิบัติราชการกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมราชทัณฑ์ ดังนี้

เรือนจำและทัณฑสถาน แบ่งการบริหารออกเป็น

1. ส่วนควบคุมผู้ต้องขัง มีหน้าที่กำกับงานฝ่ายควบคุม และรักษาการณั้ฝ่ายพัฒนาปฏิบัติ
2. ส่วนพัฒนาผู้ต้องขัง หน้าที่กำกับฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจฝ่ายอบรมและศึกษาวิชาชีพ
3. ส่วนสวัสดิการผู้ต้องขัง มีหน้าที่กำกับงานฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขังและพยาบาล

4. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมและบริหารงานเกี่ยวกับงานสารบรรณ การเงิน การบัญชี พัสดุ อาคารสถานที่ สวัสดิการข้าราชการ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ งานรับเรื่องราวร้องทุกข์ และงานอื่น ๆ ที่ไม่อยู่ในฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดโดยเฉพาะได้แบ่งการบริหารงานภายในฝ่าย ดังนี้

4.1 งานธุรการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการส่งหนังสือร่าง ได้ตอบ เก็บรักษาค้นหาหนังสือ คำสั่ง ระเบียบงานประชาสัมพันธ์ ตลอดจนธุรการทั่วไปของเรือนจำ

4.2 งานการเงินและบัญชี มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านงบประมาณ การเงินและการบัญชี การจัดทำบัญชีทุกประเภท การเบิกจ่าย การเก็บรักษาเงิน วางฎีกา จัดทำรายงานทางการเงินและตรวจสอบหลักฐานทางการเงิน

4.3 งานการเจ้าหน้าที่และสวัสดิการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานการเจ้าหน้าที่ของเรือนจำ การประสานงานกับกรมราชทัณฑ์ในเรื่องการบริหารงานบุคคล การรักษาระเบียบวินัยของข้าราชการ

4.4 งานพัสดุและอาคารสถานที่ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมและดำเนินการด้านการจัดซื้อ จัดหา เบิกจ่าย เก็บรักษา พัสดุและครุภัณฑ์ ตามระเบียบของทางราชการ

5. ฝ่ายพัฒนาปฏิบัติ มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาเรือนจำ การตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผน การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมด้านลงทะเลเบียน ประวัติผู้ต้องขังการจำแนกลักษณะของผู้ต้องขัง

การคุมประพฤติ และงานด้านสังคมสงเคราะห์ ให้ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย ได้แบ่งการบริหารงานภายในฝ่าย ดังนี้

5.1 งานพัฒนาปฏิบัติ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดทำแผนการรวบรวมปัญหาและข้อเท็จจริงที่มีผลกระทบต่อการบริหารเรือนจำและทัณฑสถาน การลดวันต้องโทษจำคุก การขอพระราชทานอภัยโทษ การพักการลงโทษ ประสานงานกับฝ่ายควบคุม และรักษาการณ์ในการจัดทำและพัฒนาระบบการควบคุมภายในเรือนจำและทัณฑสถาน

5.2 งานทะเบียนประวัติผู้ต้องขัง มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบ หมายศาล การจัดทำทะเบียนประวัติผู้ต้องขัง การเลื่อนชั้น ลดชั้น การย้าย ออกใบสุทธิแก่ผู้ต้องขัง พันโทฯ การปล่อยตัวเลื่อนชั้น ลดชั้น ลดวันต้องโทษ พักการลงโทษ และการจัดทำสถิติ

5.3 งานจำแนกลักษณะของผู้ต้องขังและสังคมสงเคราะห์ มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ในการดำเนินการจำแนกลักษณะของผู้ต้องขัง การให้การสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขังและครอบครัว ตลอดจนถึงผู้พันโทฯ ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการอุทธรณ์/ฎีกา และพระราชทานอภัยโทษ

6. ฝ่ายควบคุมและรักษาการณ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมผู้ต้องขังไม่ให้ หลบหนี หรือไม่ให้ก่อเหตุร้าย การตรวจค้นและรักษาการณ การวางแผนการป้องกันก่อการจลาจล ได้แบ่งการบริหารงานภายในฝ่าย ดังนี้

6.1 งานรักษาการณ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจค้นตัวผู้ต้องขัง เจ้าหน้าที่ และบุคคลภายนอก สิ่งของและยานพาหนะที่ผ่านเข้า-ออก เรือนจำ

6.2 งานควบคุม มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมผู้ต้องขังให้ปฏิบัติตาม ระเบียบวินัยของเรือนจำ มิให้หลบหนี หรือก่อเหตุร้าย การคัดเลือกผู้ต้องขังจ่ายออกทำงานภายนอก เรือนจำ

7. ฝ่ายอบรมและฝึกวิชาชีพ มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับฝึกวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง กำหนดแนวทาง รูปแบบการฝึกวิชาชีพ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ ในการฝึกวิชาชีพ ตลอดจนการจัดจำหน่ายและการบริหารเงินทุนผลประโยชน์ได้แบ่งการ บริหารงานภายในฝ่าย ดังนี้

7.1 งานเงินทุนฝึกวิชาชีพ มีหน้าที่ความรับผิดชอบทางด้านการจัดทำบัญชีรายงาน ทางด้านการเงิน เงินทุนฝึกวิชาชีพ

7.2 งานพัสดุฝึกวิชาชีพ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดหาเก็บรักษา พัสดุครุภัณฑ์ เครื่องมือและยานพาหนะในการฝึกวิชาชีพ

7.3 งานฝึกวิชาชีพ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการฝึกอาชีพในด้านต่าง ๆ ให้

ผู้ต้องขังมีความรู้ ความชำนาญติดตัวนำไปประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ

7.4 งานพาณิชย์ มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการหาตลาดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ จัดทำบัญชีสินค้าออกจากเรือนจำ บัญชีจำหน่ายสินค้าและสินค้าคงเหลือ รับบริการสิ่งของต้อนรับประชาชนที่สนใจ

8. ฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขัง มีหน้าที่รับผิดชอบในการให้การสงเคราะห์ การพ้นโทษและครอบครัวผู้ต้องขัง การบริหารการเยี่ยมญาติ เครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ต้องขัง การรับฝากสิ่งของเงิน ของมีค่าของผู้ต้องขัง ควบคุมดูแลการจัดเลี้ยงอาหารประจำวันของผู้ต้องขัง การจัดสวัสดิการด้านการกีฬา ความบันเทิง เครื่องนุ่งห่ม ได้แบ่งการบริหารภายในฝ่าย ดังนี้

8.1 งานสุทกรรม มีหน้าที่ดำเนินการสั่ง จัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการประกอบอาหาร ควบคุมดูแลและการปรุงอาหาร

8.2 งานร้านสงเคราะห์ผู้ต้องขัง มีหน้าที่ความรับผิดชอบจัดจำหน่ายเครื่องอุปโภคบริโภค ที่จำเป็นต่าง ๆ

8.3 งานนันทนาการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบจัดให้ผู้ต้องขังได้ออกกำลังกาย เล่นกีฬา ดนตรี ความบันเทิงด้านต่าง ๆ

8.4 งานเงินฝากผู้ต้องขัง มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการรับฝากเงินผู้ต้องขัง การจัดทำบัญชี การรับจ่ายเงินของผู้ต้องขัง

8.5 งานเยี่ยมญาติ มีหน้าที่ความรับผิดชอบดำเนินการและจัดบริการในการเยี่ยมผู้ต้องขัง

8.6 งานสังคมสงเคราะห์ มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขังและครอบครัว ตลอดจนผู้พ้นโทษ ให้คำแนะนำดำเนินการช่วยเหลือตามสิทธิในการอุทธรณ์ ฎีกาหรือขอพระราชทานอภัยโทษ การให้ความช่วยเหลือผู้ต้องขังการพ้นโทษ

9. ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ มีหน้าที่ความรับผิดชอบ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เกี่ยวกับระเบียบวินัย และการปฏิบัติตัวในเรือนจำและทัณฑสถาน จัดทำกิจกรรมเพื่อสนับสนุน ส่งเสริมปลูกฝังและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทัศนคติ จิตสำนึก ค่านิยม และพฤติกรรมของผู้ต้องขังให้เป็นไปในทางที่ดี จัดกิจกรรมด้านเสริมการศึกษา ได้แบ่งการบริหารภายในฝ่าย ดังนี้

9.1 งานการศึกษาผู้ต้องขัง มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงาน จัดการศึกษาวิชาสามัญและวิชาชีพ ตลอดจนกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น การดำเนินงานห้องสมุด การจัดหาสื่อการเรียนการสอน การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการเกี่ยวกับวุฒิปัตร ประกาศนียบัตร จัดการเกี่ยวกับงบประมาณผู้ทรงคุณวุฒิ จากภายนอก เป็นต้น

9.2 งานพัฒนาจิตใจ มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านธรรมศึกษา การจัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน ปลูกฝังและเปลี่ยนแปลงทัศนคติ จิตสำนึก ค่านิยมและพฤติกรรมของผู้ต้องขัง ให้เป็นไปในทางที่ดี เช่น การคัดเลือกผู้ต้องขังดีเด่น การอบรมศีลธรรมจริยธรรม จิตภาวนา ลูกเสือ กลุ่มบำบัด เป็นต้น รวมทั้งการแนะนำอบรมเกี่ยวกับระเบียบวินัย และการปฏิบัติตัวในเรือนจำและทัณฑสถาน ตลอดจนการดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนาและการนำศาสนาเข้ามาช่วยเป็นเครื่องมือในการขัดเกลาจิตใจผู้ต้องขัง

10. สถานพยาบาล มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินการในการบำบัดรักษา ผู้ต้องขังที่เจ็บป่วยให้มีสุขภาพสมบูรณ์ ตลอดจนถึงการตรวจสุขภาพอนามัยเรือนจำและอาชีวอนามัย

จากภารกิจดังกล่าวข้างต้น การที่จะบริหารงานเรือนจำและทัณฑสถานให้บรรลุเป้าหมาย สิ่งสำคัญต้องให้ตนมีความพึงพอใจในการทำงาน ผู้บริหารใช้ศาสตร์และศิลป์ในการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน

เรือนจำและทัณฑสถานในจังหวัดนครศรีธรรมราช

เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช (2547) จัดทำข้อมูลทั่วไปของเรือนจำและทัณฑสถาน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช เป็นเรือนจำขนาดใหญ่ที่สุดในภาคใต้ เป็นเรือนจำที่มีความมั่นคงสูงสุด อัตราการควบคุมผู้ต้องขังตามกำหนดของกรมราชทัณฑ์ 3,500 คน ปัจจุบันมีผู้ต้องขังประมาณ 3,760 คน ซึ่งจำคุกผู้ต้องขังที่มีโทษตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปจนถึงโทษตลอดชีวิต ส่วนผู้ต้องขังที่มีโทษประหารชีวิตจะถูกส่งตัวไปคุมขังที่เรือนจำกลางบางขวางทั้งหมด (โทษประหารชีวิตทั่วประเทศต้องส่งไปคุมขังที่เรือนจำกลางบางขวาง เพราะที่เรือนจำบางขวางมีแดนประหารแห่งเดียวเท่านั้น โทษประหารชีวิตนั้นในปัจจุบันได้ใช้การฉีดยาพิษแทนการยิงเป้า ซึ่งยาพิษนั้นจะเข้าไปทำลายระบบเลือดและหัวใจให้หยุดเต้น)

เรือนจำอำเภอยะรัง เป็นเรือนจำขนาดเล็ก ที่มีระดับความมั่นคงต่ำสุด อัตราการควบคุมผู้ต้องขังตามกำหนดของกรมราชทัณฑ์ ผู้ชาย 992 คน ผู้หญิง 81 คน ปัจจุบันมีผู้ต้องขังทั้งหมด 580 คน ซึ่งจำคุกผู้ต้องขังที่มีโทษต่ำกว่า 10 ปี ถ้าโทษเกิน 10 ปีขึ้นไป ให้ส่งไปที่เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช

เรือนจำอำเภอปากพนัง เป็นเรือนจำขนาดเล็ก ที่มีระดับความมั่นคงต่ำสุด อัตราการควบคุมผู้ต้องขังตามกำหนดของกรมราชทัณฑ์ 900 คน ปัจจุบันมีผู้ต้องขังทั้งหมด 441 คน ซึ่งจำคุกผู้ต้องขังที่มีโทษต่ำกว่า 10 ปี เหมือนเรือนจำอำเภอยะรัง ถ้าโทษเกิน 10 ปีขึ้นไป ให้ส่งไปที่เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช

ทัณฑสถานวัยหนุ่มนครศรีธรรมราช เป็นเรือนจำขนาดเล็ก ที่มีระดับความมั่นคงต่ำสุด รับผู้ต้องขังที่มีอายุตั้งแต่ 18-25 ปี และต้องโทษเป็นครั้งแรกโทษไม่เกิน 15 ปี รับผู้ต้องขังวัยหนุ่มทั่วทั้งภาคใต้ อัตราการควบคุมผู้ต้องขังตามกำหนดของกรมราชทัณฑ์ 1,111 คน ปัจจุบันมีผู้ต้องขังทั้งหมด 899 คน

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ วันที่ 30 ตุลาคม 2547

ที่มา: เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช (2547)